

Farklı Statüdeki Futbolcuların Kişilik Tiplerinin İncelenmesi

Analysing On Personality Types of Soccer Players in Different Statutes

Mustafa YILDIZ*
Murat TEKİN**
Sefa LÖK***

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; farklı statüdeki futbolcuların kişilik tiplerinin incelemesidir.

Araştırma grubunu, Ankara ve Konya şehirlerinde profesyonel, paf ve amatör liglerde oynayan 100 futbolcu, oluşturmaktadır.

İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak, Eysenck ve Eysenck tarafından (1975) geliştirilen Bayar (1983) tarafından Türkçeye uyarlanan Eysenck Kişilik Envanteri araştırmaya katılan futbolculara uygulanmıştır.

Verilerin çözüm ve yorumlamasında; One Way Anova (tek yönlü varyans analizi) ve gruplar arası farkı belirleyebilmek için de Tukey testi kullanılmıştır. Ancak, varyans analizi için önce Levene Testi uygulanmış ve varyans homojenliği test edilmiştir. Levene testinde $p < 0.05$ bulunduğu takdirde (varyansların homojen olmadığı durumlarda) varyans analizi yerine parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis-H Testi, kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır.

Bu çalışmanın sonucunda; Futbolcuların statüleri ile kişilik tiplerinden dışa dönük ve nörotik alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır. Fakat psikotizm ve yalan alt boyutlarıyla statü değişkeni arasında farklılaşma bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Futbolcu, Profesyonel, Paf, Amatör, Kişilik

Çalışmanın Türü: Araştırma

ABSTRACT

Personality can be described as the integration of the total organized spiritual, bodily and functional properties which can be observed in commerce and set a person apart from the others. The knowledge about physiological, mental and spiritual properties of himself, discriminative consistent and structured relation form of individual set with internal and external environment.

As such a personality can be seen the total bodily properties, instincts, impulses, affinity and acquired experience. However Butler has described the personality as a mask when we wear at the time of facing up to external world. If it is necessary to speak about the terms using synonymous with personality, the first of all is disposition of habit. Disposition or habit are express emotional balance of individuals. Getting angry quickly, boring, bristling, cheering and being active or inactive are the dispositional properties or habits may be different for individuals.

Personality should not be seen as a kind of behavior in a time section. Personality is a whole of past, present and future. According to some theories in psychology, personality development is substantially completed at the end of the period of puberty, but life in the later period of the emergence of growth and change is possible. What remains entirely the same period in adulthood what is not completely change the structure, genetic factors, such as family, education and social and environmental factors, occurs with these factors interact with each other. Relations with other people throughout the person's life, experiences and comments related to this life and the decisions are the factors affecting the formation of personality. Another set of personality factors are the socio-cultural factors. Opening your eyes to the world that individuals from families, the social sector for the nation and to civilization, extending far under the influence of the social environment. Children living in the state to bring the members of the community "to community" is a process. In the process of human society, to live in harmony on the one hand, by embracing the social rules are similar to other individuals, on the other hand, congenital brought it on themselves gizil power gain other individuals and develop qualities that separates people. So each individual within a specific cultural structures lives and is affected during the life of this structure. Ideals and interests of individuals are shaped in the cultural environment. Another important factor in the formation of personality of individuals belonging to the social class status. The individual's own social class, it's educational opportunities, life forms, the ideas and trends, consumption patterns, and various personal characteristics may affect (Soysal 2008).

At the present day Sport is a social accordance, psyche and body health, including the items of winning game, a discipline has suggested by the pedagogues in the direction of formation and development of personality, the course has admired by the crowd of people, the method used by the directors for giving form to energy and constitute balanced and contender apprehension. It is a type of expression of the game motivation giving pleasure and satiety to people mixed up the rules. It is suitable to investigate

* Dr., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi

** Dr., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi

*** Öğr. Gör., Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi

the sport in one dimension. Because there is different kind of sport according to its purpose and time. These are healthy way of living, game and performance, recreation. Also it is used for invigorate to communal connection (Kuru 2003).

The aim of this study is analyse personality types of soccer players who have different status.

Study group includes; 100 soccer player who play in professional, the paf youth team and amateur league in Ankara and Konya.

First of all available informations related to aim of the study were given by consulting the scanned literature. Therefore, a teorical frame which is about the topic was done. Secondly; Eysenck Personality Inventory (EPI) which is developed by Eysenck and Eysenck (1975) and translated into Turkish by Bayar (1983) applied into soccer players who joined in the study.

In the data analysis and its interpretation One Way Anova (one way variance analyse), was used and Tukey test was used to determine differancy between groups. However; to variance analyse Levene test was applied and after that variance homogeneity was determined. In the situation Levene test is $p < 0.05$ (it means variances are not homogeneous) one of the nonparametric test- Kruskal Wallis-H Test was applied instead of variance analyse. To find scheduled values and data evaluating SPSS (Statistical package for social sciences) that is a package programme was used.

When we evaluate study datas; according to status variable, as when analyzed One Way Anova comparison test which shows psychoticism sub-dimension terms related to soccer players' personality types in different league; there is a significant difference in soccer players among psychoticism sub-dimension according to their league [$F=4,409$; $p < 0,05$]. As a result of this difference; soccer players who play in paf league have less psychoticism level as to the other soccer players that play in amateur and professional league.

According to status variable, as when analyzed One Way Anova comparison test which shows extraversion sub-dimension terms related to soccer players' personality types in different league; there is no significant difference in soccer players in different leagues among extraversion sub-dimension according to their status [$F=1,607$; $p > 0,05$].

According to status variable, as when analyzed Kruskal-Wallis test which shows neurotic sub-dimension terms related to soccer players' personality types in different league; there is no significant difference in soccer players in different leagues among neurotic sub-dimension according to their status [$X^2=2,745$; $p > 0,05$]. When we look at the averages among the groups, the highest point average goes to amateur league soccer player ($\bar{X}=55,0$) and at the least average belongs to soccer players' who play in paf league ($\bar{X}=43,68$).

According to status variable, as when analyzed one way anova comparison test which shows lying sub-dimension terms related to soccer players' personality types in different league; there is a significant difference in soccer players in different leagues among lying sub-dimension according to their status [$F=1,484$; $p < 0,05$]. As a result of this difference; soccer players who play in paf league has higher lying level than amateur and professional league soccer players.

At the end of this study; there is no significant difference in soccer players in different leagues among extraversion and neurotic sub-dimension according to their status. However, there is a difference among psychoticism and lying sub-dimension. As a result of this difference; soccer players who play in paf league have high lying level as to the other soccer players that play in amateur and professional league.

Keywords: Soccer Player, Professional, Paf, Amateur, Personality

Type of Study: Research

GİRİŞ

Psikolojide kişilik kapsamı en geniş olan kavramdır. Kişilik, bir insanın bütün ilgilerinin, tutumlarının, yeteneklerinin, konuşma tarzının, dış görünüşünün ve çevresine uyum biçiminin özelliklerini içeren bir terimdir. Bununla birlikte, kişilik kendine özgü ve ahenkli bir bütündür. Öyle ki, bir insana ilişkin her nitelik, o insanı anlamada bize ipucu verir. Onun belleği, dış görünüşü, direnme süreci, sesi ve konuşma tarzı, tepki hızı, insanlara, doğaya ya da makinelere karşı ilgi duyması, sporculuğu vb. özelliklerinin tümü o insanın kişiliğini betimleme de önemlidir (Yanbasta, 1990).

Kişilik, bireyin kendisi açısından fizyolojik, zihinsel ve ruhsal özellikleri hakkındaki bilgisidir. Başkaları açısından ise bireyin toplum içerisinde belirli özelliklere ve rollere sahip olmasıdır (Eren, 2004).

Kişilik, kalıtsal faktörler ve gelişimsel etkilerin bir bileşimidir. Bir diğer deyişle kişilik, doğuştan getirilen özelliklerle doğumdan sonraki öğrenmelerin oluşturduğu, bireyi diğer bireylerden ayırt edici tutarlı ve yapılaşmış bir ilişki biçimidir (Kaya, 2003).

Kişilik ile ilgili geliştirilen tanımlamalardan, literatürde sıkça rastlanılardan biri de Feshbach'a aittir. Feshbach, kişiliği, fiziksel, sosyal ve kültürel çevrenin belirleyiciliği altında ortaya çıkan özellikler toplamı olarak ele almaktadır (Feshbach and Weiner, 1991).

İnsan davranışları ihtiyaçlardan doğar. Sportif davranışlar da insanın hareket etme ihtiyacının bir sonucudur. İhtiyaçların karşılanmasına yönelik davranışların belirleyicisi olan davranış özellikleri, sportif davranışların belirlenmesi ve yönlendirilmesinde de önemli bir faktördür. Buradan hareketle, bazı davranış özelliklerinin sportif davranışlar üzerindeki etkilerinin bilinmesi ve tanımlanması, sportif başarıyı da beraberinde getirecektir (Eysenck and Wilson, 1996).

Yaptığımız bu çalışmada, günümüzün en çok ilgi gören spor dallarından olan futbolda, futbolcuların statü değişkenlerinin kişiliklerini etkileyip etkilemediği sorusuna cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Evreni ve Örneklemi:

Araştırmanın evrenini, Ankara ve Konya şehirlerinde II. ve III. Ligde oynayan profesyonel futbolcular ile paf ve amatör liglerde oynayan futbolcular oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemi ise amatör, profesyonel ve paf liginden toplam 100 futbolcu oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

İlk olarak araştırmanın amacına ilişkin mevcut bilgiler, literatürün taranmasıyla sistematik bir şekilde verilmiştir. Böylece konu hakkında teorik bir çerçeve oluşturulmuştur. İkinci olarak, Eysenck ve Eysenck tarafından (1975) geliştirilen Bayar (1983) tarafından Türkçeye uyarlanan Eysenck Kişilik Envanteri araştırmaya katılan futbolculara uygulanmıştır. Veri toplama aracının özellikleri aşağıda verilmiştir.

Eysenck Kişilik Envanteri:

Eysenck Kişilik Envanteri zaman içerisinde sürekli yenilenmeye tabii tutulmuş ve Eysenck serisi içerisinde ilk defa EPI'de (L) denilen "yalan" ölçeğinin katıldığı görülmüş ve amacın sahte görünüm verme çabasında olan bazı deneklerin ortaya çıkarılması için düzenlendiği belirtilmiştir (Cantez, 1994).

Eysenck Kişilik Envanteri on beş yaş ve üstü yaş grubuna uygulanan bir grup testidir. Zaman sınırlaması yoktur. 101 maddelik bir kâğıt kalem testi olan Eysenck Kişilik Envanteri Psikotizm (P), Dışadönüklük (E), Nörotizm (N), Yalan (L) olmak üzere dört bölümden ibarettir.

Önceleri sadece Nörotizm ve Dışadönüklük ölçeklerine dayalı olan Maudsly Kişilik Envanteri (MIP) daha sonra Eysenck tarafından geliştirilmiş ve bölümlere Yalan boyutu eklenerek Eysenck Kişilik Envanteri (EPI) meydana getirilmiştir.

Eysenck Kişilik Envanteri (EPQ) daha önce oluşturulan pek çok kişilik envanterinin geliştirilmiş halidir. Serinin en sonuncusu olan (EPI)'dan farklı yeni bir ölçeğin ilave edilmiş olmasında ve diğer ölçekler üzerinde yapılan çalışmalarla görülen gelişmelerin, bu ölçekte daha iyi sonuçlar vermesi beklenmektedir.

Kullanılan (EPQ); (EPI)'ya psikotizm ölçeğinin katılmasıyla oluşturulan en son ve en yeni halidir.

Bie çok Avrupa ülkesinde suçlu olan ve suçlu olmayan gruplara uygulanmış olan Eysenck Kişilik Envanteri yolu ile başarılı sonuçlar elde edilmiştir.

Testin basit bir dille formüle edilmiş olması testin kullanılabilirliğini artırmıştır (Yazıcı, 1997).

Eysenck Kişilik Envanteri alt ölçekleri ve bu ölçeklerin açıklamaları:

- Psikotizm; başkalarının başına dert açan, rahatsızlık verici tipleri,
- Dışadönüklük; sosyal ve neşeli tipleri,
- Nörotizm; kaygılı, aksi ve küskün tipleri,
- Yalan; sahte görünüm verme çabasında olan tipleri gösterir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözüm ve yorumlamasında; One Way Anova (tek yönlü varyans analizi) ve gruplar arası farkı belirleyebilmek için de Tukey testi kullanılmıştır. Ancak, varyans analizi için önce Levene Testi uygulanmış ve varyans homojenliği test edilmiştir. Levene testinde $p < 0,05$ bulunduğu takdirde (varyansların homojen olmadığı durumlarda) varyans analizi yerine parametrik olmayan testlerden Kruskal Wallis-H Testi, kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS (Statistical package for social sciences) paket programı kullanılmıştır.

BULGULAR**Tablo 1.** Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Psikotizim Alt Boyutuna İlişkin Merkezi Eğilim ve Yayılım Ölçüleri

	n	\bar{X}	Ss
Paf	30	8,40	4,79
Amatör	44	5,82	3,15
Profesyonel	26	6,50	3,10

Tablo 1’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden psikotizim alt boyutuna ilişkin merkezi eğilim ve yayılım ölçüleri incelendiğinde; paf liginde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden psikotizm alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=8,40$), amatör ligde yer alan futbolcuların psikotizm alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=5,82$), profesyonel ligde yer alan futbolcuların psikotizm alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=6,50$) olduğu ortaya çıkmıştır. Ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı varyans analizi ile sınamaya sonuçları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Psikotizim Alt Boyutuna İlişkin One-Way Anova Testi Karşılaştırılmasını Gösteren Dağılım

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	121,465	2	60,732	4,409	0,015
Grup içi	1336,245	97	13,776		

Tablo 2’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden psikotizm alt boyutuna ilişkin One-Way Anova testi karşılaştırılmasını gösteren dağılıma bakıldığında; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların psikotizm alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur [F= 4,409 ; p< 0,05].

Tablo 3. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Psikotizim Alt Boyutuna İlişkin Tukey Testi Karşılaştırılmasını Gösteren Dağılım

	Statü Değişkeni	Ortalamalar Farkı	P
Paf	Amatör	2,5818	0,011
	Profesyonel	1,9000	0,014
Amatör	Paf	-2,5818	0,011
	Profesyonel	-,6818	0,739
Profesyonel	Paf	-1,9000	0,145
	Amatör	,6818	0,739

Tablo 3’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden psikotizm alt boyutuna ilişkin tukey testi analizi sonucunda; paf liginde yer alan futbolcuların amatör ve profesyonel ligde yer alan futbolculara göre psikotizm alt boyutları düşük çıkmıştır.

Tablo 4. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Dışa Dönük Alt Boyutuna İlişkin Merkezi Eğilim ve Yayılım Ölçüleri

	n	\bar{X}	Ss
Paf	30	13,70	3,43
Amatör	44	15,02	3,27
Profesyonel	26	14,04	3,20

Tablo 4’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden dışa dönük alt boyutuna ilişkin merkezi eğilim ve yayılım ölçüleri incelendiğinde; paf liginde yer alan

futbolcuların kişilik tiplerinden dışa dönük alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=13,70$) amatör ligde yer alan futbolcuların dışa dönük alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=15,02$), profesyonel ligde yer alan futbolcuların dışa dönük alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=14,04$) olduğu ortaya çıkmıştır. Ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı varyans analizi ile sınaama sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Dışa Dönük Alt Boyutuna İlişkin One-Way Anova Testi Karşılaştırılmasını Gösteren Dağılım

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	35,071	2	17,536	1,607	0,206
Grup içi	1058,239	97	10,910		

Tablo 5’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden dışa dönük alt boyutuna ilişkin One-Way Anova testi karşılaştırılmasını gösteren dağılım incelendiğinde; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların dışa dönük alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır, [F=1.607; p> 0,05].

Tablo 6. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Nörotik Alt Boyutunu Gösteren Kruskal-Wallis Testi Sonuçları

	N	Sıra ortalaması	Sd	X ²	P
Paf	30	43,68	2	2,745	0,253
Amatör	44	55,00			
Profesyonel	26	50,75			

Tablo 6’da görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden nörotik alt boyutunu gösteren Kruskal-Wallis testi sonuçları incelendiğinde; Statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden nörotik alt boyutu arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı ortaya çıkmıştır [X²=2,745; p>0,05]. Grupların sıra ortalamaları dikkate alındığında en yüksek sıra ortalaması amatör ligde yer alan futbolcuların olduğu ($\bar{X}=55,00$) ortaya çıkarken en düşük sıra ortalamasının paf liginde futbolcuların olduğu ($\bar{X}=43,68$) ortaya çıkmıştır.

Tablo 7. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Yalan Alt Boyutuna İlişkin Merkezi Eğilim ve Yayılım Ölçüleri

	n	\bar{X}	Ss
Paf	30	13,18	3,89
Amatör	44	12,63	3,15
Profesyonel	26	11,76	2,25

Tablo 7’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden yalan alt boyutuna ilişkin merkezi eğilim ve yayılım ölçüleri incelendiğinde; paf liginde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden yalan alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=13,18$) amatör ligde yer alan futbolcuların yalan alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=12,63$), profesyonel ligde yer alan futbolcuların yalan alt boyutunun ortalaması ($\bar{X}=11,76$) olduğu ortaya çıkmıştır. Ortalamalar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığı varyans analizi ile sınaama sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Yalan Alt Boyutuna İlişkin One-Way Anova Testi Karşılaştırılmasını Gösteren Dağılım

Varyans Kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar arası	32,622	2	16,311	1,484	0,023
Grup içi	1066,128	97	10,991		

Tablo 8’de görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden yalan alt boyutuna ilişkin one-way anova testi karşılaştırılmasını gösteren dağılım incelendiğinde; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların yalan alt boyutları arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur [$F=1,484$; $p< 0,05$].

Tablo 9. Statü Değişkenine Göre Farklı Liglerde Yer Alan Futbolcuların Kişilik Tiplerinden Yalan Alt Boyutuna İlişkin Tukey Testi Karşılaştırılmasını Gösteren Dağılım

	Statü Değişkeni	Ortalamalar Farkı	P
Paf	Amatör	-1,5485	0,047
	Profesyonel	1,8641	0,039
Amatör	Paf	1,5485	0,047
	Profesyonel	1,4126	0,202
Profesyonel	Paf	-1,8641	0,039
	Amatör	-1,4126	0,202

Tablo 9’da görüldüğü gibi; statü değişkenine göre farklı liglerde yer alan futbolcuların kişilik tiplerinden yalan alt boyutuna ilişkin tukey testi analiz sonuçları incelendiğinde; paf liginde yer alan futbolcuların amatör ve profesyonel ligde yer alan futbolculara göre yalan alt boyutu yüksek çıkmıştır.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Futbolcuların statüleri ile kişilik tiplerinden dışa dönük ve nörotik alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı farklılaşma bulunmamıştır ($p>0,05$). Farklılık bulunmamasının sebebi; futbolcuların sosyal boyutlarının, insanlarla iletişim ve atılganlık düzeylerinin yüksek olmasından kaynaklanabileceği düşünülebilir. Bu bulgu; Eyscenk and et al (1982), Koruç ve Bayar (1992), Koruç (1994), Sheng (1989), Williams (1980) ve başka alanda yapılmasına rağmen Yücel ve Taşçı (2008)’in çalışmasıyla paralellik göstermektedir. Dışa dönüklük, sosyalliği ve dürtüsellığı temsil ederken, bu boyutta yüksek puan alan kişiler, insanlarla iletişimi seven, girişken ve yalnız olmaktansa insanlarla olmayı tercih eden biri olarak tanımlanmıştır. Nörotisizm boyutunun duygusal tutarlılığa veya aşırı tepkiselliğe işaret etmekte olduğu ve bu boyutta yüksek puan alan bir kişinin kaygılı, depresif, gergin, çekingen, aşırı duygusal ve düşük öz-güveni olabileceği öne sürülmüştür.

Diğer taraftan psikotizm ve yalan alt boyutlarıyla statü değişkeni arasında farklılaşmalar saptanmıştır ($p<0,05$). Bu bulgular; Karancı ve Arkadaşları (2007), Bayar (2003)’ün çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Bu farklılık sonucunda; Psikotizm alt boyutunun paf liginde yer alan futbolcuların lehinde olduğu yani paf liginde yer alan futbolcuların psikotizm alt ölçek puan ortalamasının daha düşük çıkması paf takımlarının, amatör ve profesyonel takımlara oranla daha çok eğitim amaçlı okul havasında olmasıyla açıklanabilir. Yalan alt boyutunun paf liginde yer alan futbolcularda yüksek çıkması ise bu oyuncuların kişilik alt boyutlarından yalan alt boyutunu bir tutum olarak gösterdikleri söylenebilir.

KAYNAKLAR

Bayar, P. (1983). *Atletlerin Kişilik Özellikleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Bayar, P.(2003). Spor Yapan ve Yapmayan Bayanların Kişilik Özelliklerinin Karşılaştırılması *Spor Bilimleri Dergisi Hacettepe of Sport Sciences 2003,14* (3),133-143

- Cantez, E. (1994). *Türkiyede Kullanılan Bazı Testlerin Uygulamalarından Elde Edilen Sonuçlar, Eysenck Şahsiyet Testi İle Değerlerin Tetkiki Testi, Tecrübi Psikoloji Çalışmaları*. İstanbul Üniversitesi Matbaası, 1994, 53–63.
- Eren, E. (2004). *Örgütsel Davranış ve Yönetim Psikolojisi*. İstanbul Beta Basım Yayım Dağıtım A, Ş.
- Feshbach, S., and Weiner, B. (1991). *Personality*. 3^{Ed}, Maryland: C, Heath and Company.
- Eysenck. HJ, Eysenck, SB. (1975). *Manual of the Eysenck Personality Questionnaire (adult and junior)*. Hodder & Stoughton, London.
- Eysenck, N., Nias, K.B. and Cox, D.N. (1982) Sport And Personality. *Adv. Behavioral Research Therapy*. 4, 1-56
- Eysenck, H. J, and Wilson, G. (1996). *Kişiliğinizi Tanıyın*. Remzi Kitapevi, 2. Baskı, İstanbul.
- Karancı, N. A., Dirik, G., ve Yorulmaz, O. (2007). Eysenck Kişilik Anketi-Gözden Geçirilmiş Kısaltılmış Formu'nun (EKA-GGK) Türkiye'de Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*. 2007; 18(3):
- Kaya, İ. (2003). *Çocuk, Ergen ve Anne Baba*. (Yayına Hazırlayan Gül Şendil), İstanbul, Çantay Yayınları.
- Koruç, Z. ve Bayar, P. (1992). *Hentbolcu, Voleybolcu, Atlet ve Taekwondocuların Kişilik Örintüleri Üzerine Bir Araştırma*. II. Spor Bilimleri Kongresi, Ankara Hacettepe Üniversitesi
- Koruç, Z. (1994). Bayan Milli Voleybol Takımının Kişilik Örintüsü. *Voleybol ve Bilim Dergisi*. 1, 29-34
- Kuru, E. (2003). Farklı Statüdeki Beden Eğitimi Bölümü Öğrencilerinin Kişilik Özellikleri. *Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* Cilt:23, Sayı:1 S:175-191
- Sheng, H.H. (1989). *Study On Effects Of Psychological Factors On Volleyball Match Results*. First IOC World Congress On Sport Sciences. Collarado USA Olympic Committe.
- Soysal, A. (2008). Çalışma Yaşamında Kişilik Tipleri: Bir Literatür Taraması. *ÇEİS Çimento Endüstrisi İşverenler Sendikası Yayın Organı*, Cilt:22, Sayı:1 Ocak 2008, S:4-19
- Williams, J.M. (1980). *Personality Characteristic Of Successful Female Athletes*. In W. F. Straub (Ed). Sport Psychology: An Analysis Of Athlete Behavior. Ithaca N.V: Movement, 353-359
- Yanbastı, G. (1990). *Kişilik Kuramları*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.
- YAZICI, H. (1997). *Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğrencilerinin Kişilik Özelliklerinin Eysenck'in Kişilik Kuramına Dayalı Olarak Belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Karadeniz Teknik Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon
- Yücel, C. ve Taşçı, K. S. (2008). Öğretmenlerin Kişilik Özellikleri ve Örgütsel Vatandaşlık Davranışı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. Yıl:2008, Sayı:20, S:685-706